

Мовчан Я. О., аспірантка, кафедра педагогіки і психології управління соціальними системами НТУ «ХП» (м. Харків)

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

У статті приведені визначення професійної соціалізації та наукові погляди на вивчення цієї проблеми. Встановлено, що теоретичну основу аналізу професійної соціалізації складають підходи науковців до розгляду цього питання у декількох аспектах. Запропоновано новий підхід щодо вивчення професійної соціалізації студентів.

Ключові слова: професійна соціалізація, соціалізація, Я-концепція, особистість студента, фактори професійної соціалізації

В статті приведені определения профессиональной социализации и научные взгляды на изучение этой проблемы. Установлено, что теоретическую основу анализа профессиональной социализации составляют подходы ученых к рассмотрению этого вопроса в нескольких аспектах. Предложен новый подход к изучению профессиональной социализации студентов.

Ключевые слова: профессиональная социализация, социализация, Я-концепция, личность студента, факторы профессиональной социализации.

Постановка проблеми. Сучасна система професійної освіти нерозривно пов'язана з тими суспільними умовами, в яких вона існує та розвивається. На фоні змін у політичному та соціально-економічному устрої суспільства змінюються соціальні функції інститутів професійної освіти, зростають вимоги до якості та змісту підготовки фахівців, до їх майбутньої соціальної ролі та реалізації у професії. У той же час сучасне виробництво і ринок праці потребують новий тип працівника, який має високий рівень соціальної компетентності, професійної та психологічної компетентності та адаптації, мобільності. Тому проблема професійного становлення фахівців та особливо професійної соціалізації є однією з основних для розвитку суспільства в цілому та конкретних соціальних систем.

Зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Проблема професійної соціалізації студентів вищих навчальних закладів детально розглянута у педагогічних та соціальних дослідженнях, але недостатньо висвітлена у психологічних дослідженнях. Тому існує необхідність аналізу професійної соціалізації студентів саме у психологічному контексті, адже цей процес напряму пов'язан із психологічною структурою особистості студента та психологічними механізмами.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Поняття «професійна соціалізація» є похідним від загального поняття «соціалізація». Започаткування сучасних концепцій соціалізації пов'язано з роботами А. Бандури, Г. Тарда, Т. Парсонса. Сучасні теоретичні засади загальної соціалізації представлено в дослідженнях таких

науковців, як Г. Андрєєва, Н. Андрєєнкова, О. Безпалько, І. Бех, В. Болгарина, Ю. Василькова, О. Газман, М. Галагузова, Н. Заверико, І. Зверєва, І. Зязюн, А. Капська, Л. Коваль, Ю. Кривов, Н. Лавриченко, Б. Ломов, М. Лукашевич, В. Москаленко, А. Мудрик, Б. Паригін, С. Савченко, О. Сухомлинська, С. Харченко та ін.

На даний час проблематика становлення і розвитку особистості професіонала, а також питання професійної соціалізації активно досліджуються А.К. Марковою, Е.А. Клімовим, О. Г. Носковою, Н. А. Перинською, С. В. Новіковим, В.Д. Шадріковим; різним аспектам професійної соціалізації студентської молоді присвячено публікації А. Багаутдинова, І. Воробйової, О. Ірби, А. Каплі, А. Краснопорової, С. Кучмійової, Л. Липової, Г. Махмадамінової, М. Мигачевої, Л. Пробст та ін.

Мета статті – розглянути та проаналізувати існуючі дослідження щодо проблеми професійної соціалізації, проаналізувати окремо професійну соціалізацію вже готового фахівця та студента. Звернути увагу саме на професійну соціалізацію студентів вищих навчальних закладів України; виділити психологічні аспекти професійної соціалізації студентів, запропонувати нове тлумачення професійної соціалізації особистості студента.

Виклад основного матеріалу. Проблема соціалізації людини є однією з найважливіших у соціології, психології, педагогіці, філософії, акмеології. Соціалізація забезпечує самообновлення суспільного життя, соціуму і від успіху цього процесу залежить, чи зможуть нові покоління перейняти досвід, вміння, цінності та

успішно зайняти місце у сучасній системі суспільних відносин [8].

У ході наукового пошуку з'ясовано, що соціалізація - це широкий і багатогранний процес засвоєння людиною досвіду суспільного життя і його відтворення. Поняття професійної соціалізації з'явилося під впливом загального поняття соціалізації і являє собою процес формування психічних структур індивіда, що регулюється завдяки його взаємодії з тими частинами соціального середовища, які пов'язані і з професійною діяльністю. Починаючись ще у період навчання у вищому навчальному закладі, професійна соціалізація значною мірою обумовлюється впливом певних умов професійної підготовки [10].

Також соціалізація це завжди розвиток і самореалізація людини протягом усього життя, що відбувається і процесі засвоєння, і у відтворенні у широкому сенсі культури суспільства [7].

На думку Т. В. Аветісян соціалізація у професії передбачає оволодіння необхідними вміннями, а також суспільної допомоги (в залежності від специфіки професійної діяльності), у результаті чого розвивається почуття належності до професії. Також автор підкреслює, що у процесі соціалізації професіонал пізнає нову мову розуміння й сприйняття дійсності [1].

С. В. Паїрель зазначає, що у процесі професійної соціалізації передбачається особистісна активність, оскільки передбачається взаємодія і вплив на систему соціальних зв'язків і відносин та вимагає від суб'єкта професійної соціалізації цілий набір характеристик. Також автор припускає, що особистість із зформованою «Я – концепцією» і розвиненою мотиваційно – когнітивною характеристикою зможе успішніше освоїти професійну соціалізацію. У процесі професійної соціалізації людина безумовно вступає в суспільні відносини з іншими людьми, які відносяться до певного професійного середовища [14].

Л. В. Лазарева дає наступне визначення професійної соціалізації - це накопичення професійного досвіду суб'єкта професійної соціалізації у процесі його діяльності. Дослідниця наголошує, що основи професійної соціалізації закладаються ще у вузівській підготовці. Однак проблема полягає в тому, що підготовка у ВНЗ не завжди відповідає новим вимогам [7].

Цікавим є підхід щодо розгляду професійної соціалізації, як процесу входження індивіда в професійне

середовище, засвоєння їм професійного досвіду, оволодіння стандартами і цінностями професійного співтовариства, а з іншого боку - процес активної реалізації накопиченого професійного досвіду, в якому різні типи адаптивної поведінки проявляються не як підпорядкування зовнішнім вимогам, а як самостійний вибір оптимального поведінкового рішення, що передбачає і являє професійний саморозвиток [1].

М. В. Мігачева зазначає, що професійні знання та вміння, загальні та спеціальні здібності, професійно важливі якості та способи саморегуляції, що активізують адекватні функціональні стани, становлять професійний потенціал розвитку особистості. Реалізація потенціалу детермінована професійною діяльністю, в процесі освоєння якої виникають нові поєднання властивостей і якостей. У період професійної діяльності відбуваються перебудова і зміна способів її виконання залежно від динаміки розвитку самосвідомості, яке й стимулює розвиток особистості. На розвиток професіонала великий вплив мають соціально - економічні умови, соціальне оточення і активність самої особистості.

Поняття професійної соціалізації автор розглядає як процес розвитку адаптаційно - інтегративних характеристик особистості в рамках тієї складової загального соціалізаційного процесу, який створює потенціал у сфері трудових відносин на всьому життєвому шляху індивіда. У вузькому сенсі науковець розглядає професійну соціалізацію в межах певної соціально - професійної групи і залежить від «вузької» професійної спрямованості.

Також підкреслюється, що професійна соціалізація є багатofакторним і багаторівневим процесом засвоєння індивідом професійної культури суспільства, його інтеграції у професійну систему шляхом передачі професійних цінностей, традицій, норм професійної поведінки. Реалізація цього процесу на різних етапах життєвого шляху індивіда (дитинство, юність, молодість, зрілість і старість) має свої особливості [11].

Н. І. Міщенко розуміє професійну соціалізацію як процес розвитку і самореалізації людини в процесі засвоєння і відтворення професійної культури, що поряд із професійними знаннями, вміннями, досвідом творчої діяльності в професійній сфері включає сукупність норм поведінки і взаємин, певну систему цінностей, що

відповідає призначенню та змісту професії [12].

Таким чином, дослідники підкреслюють, що професійна соціалізація особистості характеризується перш за все особистісним розвитком, на який впливають багато факторів і який супроводжується психологічними механізмами людини та залежить від професійної спрямованості.

Що стосується професійної соціалізації саме студентів, то у процесі життєвої взаємодії під впливом соціальних залежностей, різних впливів виховного характеру в них створюється уявлення про світ, формуються навички діяльності, принципи поведінки, розвиваються психологічні якості особистості, що сприяє їх підготовці до участі в суспільному житті. На тлі зростаючої конкуренції освітніх послуг, загострення демографічної ситуації в країні підвищується значущість професійного вибору студентів, потягу до самовираження та реалізації свого потенціалу. Варто зазначити, що студентський вік – це сензитивний період для розвитку основних соціогенних потенцій людини як особистості. До них належать: формування професійних, світоглядних і громадських якостей майбутнього фахівця; розвиток професійних здібностей як передумова подальшої самостійної професійної творчої діяльності; становлення інтелекту і стабілізація рис характеру; перетворення мотивації та всієї системи ціннісних орієнтацій; формування соціальних цінностей у зв'язку з професіоналізацією. Тобто, під час навчання у ВНЗ відбувається комплексна соціалізація студента як особистості.

Етап професійної соціалізації є другим за рівнями загальної соціалізації людини. На цьому етапі, відмічає Р. Шулигіна, здійснюється засвоєння людиною тої чи іншої професії, здобуття специфічного рольового знання, коли роль пов'язана з розподілом праці [15].

Соціалізація студентської молоді у вищих навчальних закладах є надзвичайно важливим процесом як для сучасного українського суспільства в цілому, так і для особистості кожного майбутнього фахівця зокрема. У багатьох наукових працях з проблеми соціалізації сучасних студентів, підкреслюється, що в багатьох науково-педагогічних колективах вищих навчальних закладів існують значні недоліки виховного характеру, які гальмують духовний розвиток студентів. Саме тому, дослідження причин невідповідності рівня соціалізації значної

частини студентства запитам суспільства покликане сприяти створенню сприятливих умов для підготовки всебічно розвинених, фізично і психологічно здорових, духовно багатих членів суспільства.

М. О. Кононець підкреслює, що основними чинниками демотивації професійно-педагогічної соціалізації студентів можуть виступати викладач або студент, як суб'єкти створення ускладнень етико-психологічного характеру, а також взаємовідносини студент-викладач або студент - студент як чинники виникнення етико-психологічних непорозумінь. На думку науковця причини виникнення ускладнень у професійно-педагогічній соціалізації студентів технічного університету полягають у непрофесійному, невмілому або у неможливому розв'язанні етико-психологічних проблем міжособистісної взаємодії, що виникають між студентами та викладачами та іншими студентами у навчально-виховному процесі [5].

С. В. Варюшкін зазначає, що професійна соціалізація здійснюється на трьох рівнях: інституціональному, груповому та особистісному. Інституційний рівень формує професійні якості фахівця, обумовлює його життєздатність. Груповий рівень визначається соціокультурним середовищем навколо людини. Професійна група, до якої належить фахівець, впливає на нього, роблячи вплив на його подальшу професійну поведінку. Особистісний рівень пов'язаний з формуванням власного професійного досвіду індивіда, що включен в сферу професійної діяльності [2].

Таким чином, процес професійної соціалізації є багатофакторним і багаторівневим процесом засвоєння особистістю професійної культури, його інтеграції у професійну систему шляхом передачі професійних цінностей, традицій і норм поведінки. Динамічні, мінливі умови професійної соціалізації, які проявляються в ускладненні видів професійної діяльності, що пов'язано з інформатизацією та зростаючою спеціалізацією у всіх професійних напрямках, пред'являють все більш високі вимоги до особистості сучасного молодого фахівця. Ускладнення професійної соціалізації вимагає від молодого фахівця проявити свої здібності і готовність вступати у професійні відносини.

Крім того, процес професійної соціалізації сучасної молоді має на увазі не тільки адаптацію молодого фахівця на робочому місці і передачу йому професійної

культури, а й оволодіння ключовими компетенціями, придбаними в результаті індивідуального досвіду і проявляються в готовності молодого фахівця вступати у трудові відносини з іншими фахівцями. Орієнтованість на успішне виконання професійної діяльності безпосередньо залежить не тільки професійних, а й від особистісних якостей фахівця: мобільності, активності, творчого підходу до вирішення питань, прагнення до придбання нових знань, розвиватися як особистість і професіонал, здатність взяти на себе відповідальність за побудову свого кар'єрного шляху.

С. В. Варюшкін також зазначає, що процес професійної соціалізації молодого фахівця значно ускладнився через ускладнення вимог сучасного ринку праці, що пред'являються до особистісних якостей молодого фахівця, що формується в процесі взаємодії з іншими людьми. Сучасні виробничо-трудова відносини вимагають від фахівця негайного прояву своїх здібностей і практичних навичок, розвитку і реалізації кар'єрних компетенцій для ефективної побудови свого кар'єрного шляху. На сучасному етапі розвитку суспільства для молодого фахівця процес формування і розвитку кар'єрних компетенцій є невід'ємною складовою його професійного та кар'єрного розвитку, що є показником успішної професійної соціалізації молодого фахівця і необхідного для ефективного здійснення цієї чи іншої професійної діяльності [2].

І. М. Грицюк підкреслює, що професійна соціалізація - це динамічний процес входження особистості в професійне середовище (сюди автор відносить засвоєння професійного досвіду, оволодіння стандартами і цінностями професійного співтовариства) і активної реалізації професійного досвіду, що припускає безперервний професійний саморозвиток, самовдосконалення та самореалізацію. В процесі професійної соціалізації, як відмічає дослідниця, передбачається особистісна активність, оскільки взаємодія та вплив на систему соціальних зв'язків та відносин вимагає прийняття певного рішення і включає в себе набір таких характеристик, як цілеутворення, мобілізація суб'єкта діяльності, побудова стратегій діяльності. А це, в свою чергу, вимагає удосконалення знань, уявлень про професію, зміну рівня домагань, мотивації. Усе це дає змогу припустити, що саме особистість із

сформованою "Я-концепцією" і розвинутою мотиваційно-когнітивною характеристикою зможе успішно засвоїти професійну соціалізацію [3].

А. Г. Краснопорова приділяє увагу поняттю «професійно-трудова соціалізація». Професійна соціалізація тісно пов'язана з професійними функціями, без них вона не може стати повноцінною. У процесі професійної соціалізації відбувається підготовка людини до професійно - трудової діяльності. Звідси випливає, що для забезпечення ефективності цієї підготовки необхідно пов'язати цю соціалізацію з педагогічно організованою працею, тобто слід здійснювати професійно - трудову соціалізацію студентів. Професійно - трудова соціалізація - це професійний розвиток людини, заснований на розвитку його професійних якостей, що починається з ранньої трудової освіти і триває протягом усього життя у взаємодії з навколишнім середовищем. При цьому відбувається засвоєння соціальних норм і культурних цінностей, професійний саморозвиток особистості та її самореалізація в суспільстві, якому вона належить. У професійно - трудову соціалізацію входять і трудове виховання, і професійна освіта, і спонтанне набуття відповідних якостей.

Дослідниця розглядає механізм професійно-трудова соціалізації особистості при безперервному професійному освіті в цьому комплексі. Розглянута соціалізація відбувається в ньому в освітньому і трудовому періодах життя. Відповідно до етапів процесу безперервної підготовки кадрів в освітньому комплексі виділені наступні чотири періоди процесу професійної соціалізації студентів під час їх навчання і після закінчення вузу:

- соціалізація уявлень про галузь і професії,
- соціалізація прилучення до галузевої праці і професії,
- соціалізація оволодіння галуззю (професією, трудовими процесами, зв'язками)
- соціалізація прагнення до вершин професійної майстерності.

Кожен з виділених періодів забезпечується теоретичними і практичними засобами соціалізації, які, у свою чергу, перетворюються при переході від одного періоду до іншого.

Психологічними механізмами професійно-трудова соціалізації є: професійна імітація, наслідування, проєкція, професійна ідентифікація, вправа в

теоретичному професійному мисленні і вчинках, що відображають професіоналізм. Ці дії викликають інтеріоризацію соціальних норм, цінностей та інших компонентів соціально-професійного середовища, переклад елементів зовнішнього середовища у внутрішнє Я [6].

Існують фактори, що мають найбільший вплив на процес професійної соціалізації:

- індивідуально-особистісні (система ціннісних орієнтацій, мотивація особистості, «життєві плани»);
- освітні (інституціоналізація системи професійної освіти, якість професійної підготовки);
- соціально-професійні (сформованість професійної спільноти та професійної культури, престиж професії в суспільстві, умови праці та рівень заробітної плати майбутнього спеціаліста).

Важливим фактором, що впливає на результативність професійної соціалізації майбутніх фахівців, є установка на роботу за обраною спеціальністю. Є люди, які в подальшому не збираються працювати за фахом. Однак більшість збираються пробувати себе в суміжних галузях діяльності. Причинами не працювати за спеціальністю є: низька заробітна плата, відсутність інтересу до професії та її не престижність. Ще однією причиною виступає можливість працювати в більш привабливою для себе сфері діяльності [9].

Професійна соціалізація перебудовує суб'єктивну реальність особистості і пов'язана із:

- з оволодінням спеціалізованими трудовими знаннями та навичками;
- професійною мовою спілкування;
- прилученням до відповідної субкультури.

На погляд О.С. Ірби, «успішна професійна соціалізація» - це ідеальна модель соціалізованого студента, котрий активно приймає норми професії, її вимоги і готовий реально брати участь у роботі відповідно до її цінностей [4].

Л. В. Мурзагаліна, яка досліджувала професійну соціалізацію студентів медичного ВНЗ, стверджує, що професійна соціалізація студентів - це активний, цілеспрямований соціальний процес професійно-особистісного становлення та розвитку, у ході якого відбувається первинна інтеграція студента у професійне та соціокультурне середовище [13].

Здійснивши науковий аналіз теоретичних основ професійної соціалізації, основними факторами які визначають професійну соціалізацію особистості студента ВНЗ є:

- фактор навчального процесу (успішна професійна соціалізація може затримуватися через складні у психологічному сенсі відношення студентів у період навчального процесу із різними його суб'єктами (з викладачами, студентами, безпосередньо з навчанням)).

- характерологічний фактор (для успішної професійної соціалізації грають значну роль якості характеру та властивості особистості, такі як: активність, впевненість, рішучість, швидка адаптація до нових умов, прагнення до саморозвитку, творчі здібності, комунікабельність та інші; багато в чому соціалізація залежить від моральної самосвідомості фахівця).

- інтелектуальний фактор (на основі того, що багато говорять про рівень оволодіння професійними знаннями та уміннями та їх значимість для професійної соціалізації студентів, ми пов'язуємо це із такою властивістю особистості як інтелект).

- мотиваційно-ціннісний фактор (для професійної соціалізації грає роль мотиваційно-ціннісна сфера особистості. Ми вважаємо, що вона найбільш чутлива по відношенню до організації навчального процесу у ВНЗ).

- фактор професійної ідентичності (одним з основних компонентів професійної соціалізації є професійна ідентичність, яка формується під впливом професійної підготовки у ВНЗ).

Висновки. Проведений теоретичний аналіз дозволив нам запропонувати розглядати професійну соціалізацію особистості студента ВНЗ як процес оволодіння соціальними навичками, професійними знаннями та вміннями, що супроводжується формуванням мотиваційно-ціннісних установок на професійну діяльність та трансформацією «Я-концепції» особистісної у «Я-концепцію» професійну.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку. Вважаємо доцільним приділити увагу дослідження професійної соціалізації та визначити її структуру, фактори, що на неї впливають, психологічні особливості та механізми особистості студентів інженерних спеціальностей вищих навчальних закладів.

Література

1. Аветисян Т.В. Особливості професійного становлення фахівців із соціальної роботи / Т. В.Аветисян// Соціопростір: міждисциплінарний збірник наукових праць з соціології та соціальної роботи. - 2011.-№1(2). - С.142-147.
2. Варюшкин С. В. Проблемы профессиональной социализации современной молодежи. [электронный ресурс]/С. В. Варюшкин// Онлайнбиблиотека. Наука и философия.- Режим доступа: tomb-raider6.narod.ru/lib/ss/sociogumanitarnye-problemy-molodi/problemy-professionalnoj-socializ.html.
3. Грицюк І. М. Мотиваційний простір професійної соціалізації майбутніх фахівців-психологів / І. М. Грицюк// Проблеми загальної та педагогічної психології. Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г. С.Костюка НАПТУ.-К.,2009.-т.ХІ.-ч.1.- С.93-101.
4. Ирба О. С. Современное образование как условие профессиональной социализации личности /О. С. Ирба// Известия Российского государственного педагогического университета им. А. И. Герцена.- СПб., 2008. - №37(80). – С.411-415.
5. Кононець М.О. Етико-психологічні особливості професійно-педагогічної соціалізації студентів технічного університету /М.О.Кононець// Вісник НТУ України «КПІ». Філософія. Психологія. Педагогіка. -2009.-№1. - С.91-94
6. Красноперова А. Г. Профессионально-трудова социализация в образовательном процессе комплекса /А.Г.Красноперова// Фундаментальные исследования.- 2008. - №2. - С.77-79.
7. Лазарева Л. В. Профессиональная социализация современного педагога как психолого-педагогическая проблема [электронный ресурс]/ Л. В. Лазарева// Ресурс факультета психологии ПГПУ им. В. Г. Белинского. - Режим доступа: <https://sites.google.com/site/psychologpenza/home/katetra-pedagogiki-i-psychologii--professionalnogo-obucenia/lazareva-lana-viktorovna-professionalnaa-socializacia-sovremennoho-pedagoga-kak-psycholo-pedagogiceskaa-problema>
8. Макарова С.Н. Успешная профессиональная социализация: основные подходы к исследованию/С.Н.Макарова//Вести Челябинского государственного университета. Философия. Социология. Культурология.-2007.-№17.- С.145-155.
9. Меджитова З.С. Профессиональная социализация как предмет психологического анализа [электронный ресурс] / З. С.Меджитова// Наукові конференції (рубрика: Соціум. Наука.Культура.Психологія).- Режим доступа: intkont.org/medzhitova-zs-professionalnya-socializacia-kak-predmet-psychologicheskogo-analiza/
10. Мейтарчан С.Ю. Розвиток комунікативної компетентності у ході професійної соціалізації майбутніх менеджерів /С.Ю.Мейтарчан// Вісник НТУ України «КПІ». Філософія. Психологія. Педагогіка. -2010.-№3.-С.136-139
11. Мигачева М. В. Сущность и особенности профессиональной социализации молодых специалистов в период трансформации /М. В. Мигачева//Вестник СамГУ.-2007.-№1(51).- С.95-101.
12. Міщенко Н.І. Деякі аспекти проблеми професійної соціалізації майбутніх соціальних педагогів в умовах ВНЗ/ Н.І.Міщенко// Вісник глухівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки.-2008.- випуск 12. - С. 79-84.
13. Мурзагалина Л. В. Процессуальная модель профессиональной социализации будущего врача / Л. В. Мурзагалина // Высшее образование сегодня. - 2010.- №5.- С. 94-96.
14. Паирель С. В. Исследование профессиональной социализации госслужащих [электронный доступ] / С. В. Паирель// Тезисы докладов конференции Lomonosov. - Режим доступа: <http://www.psychology.ru/Lomonosov/tezises/ck.html>
15. Шулигіна Р. Особливості професійної соціалізації студентської молоді в освітньому просторі ВНЗ [Електронний ресурс] /Р. Шулигіна//Інститут розвитку дитини (електронна бібліотека).- Режим доступу: www.ird.npu.edu.ua/files/shulygina.pdf

Movchan Y. O., postgraduate student

THEORETICAL FOUNDATIONS OF PROFESSIONAL SOCIALIZATION OF STUDENT'S PERSONALITY IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF UKRAINE

There are definitions of professional socialization and scientific views of this issue cited in the article. Detected the actuality of professional socialization studying requirement taking into account the current state of the professional education's system, labour-market, social and economic status of the country. It is established the theoretical base of professional socialization's analysis is scientists' approaches to consideration of professional socialization of student's personality. Separately analyzed professional socialization of working person and student. It is offered a new approach to analysis of professional socialization of student's personality, attended psychological aspects.

Key words: professional socialization, socialization, self-conception, student's personality, professional socialization factors